

УДК 027.7:378.1(05) РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ УДМТУ В РЕАЛІЗАЦІЇ НОВИХ ОСВІТНІХ КОНЦЕПЦІЙ ТА ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Т. М. Костирко

*Україна, Український державний морський технічний університет імені
адмірала Макарова*

На шляху реалізації головної функції бібліотеки – інформаційної – бібліотека УДМТУ обрала пріоритетний напрямок її розвитку – інформатизація. Відповідно до нових функцій, розпочато впровадження проекту комп'ютеризації, що передбачає поетапну автоматизацію всіх технологічних циклів. У 1999 р. було прийнято рішення та зроблено першу спробу створення проекту автоматизації бібліотеки, яка завершилася розробкою концепції розвитку бібліотеки на 2001-2005 рр.

В УДМТУ розроблено концепцію дистанційного навчання, яка активно впроваджується в навчальний процес. Бібліотека займає в цьому проекті важливу роль виробника власних інформаційних ресурсів та посередника для користувачів аналогічного світового продукту. Сюди входить створення БД електронних підручників та навчальних посібників, а також створення медіатеки.

БД "Дистанційне навчання". З 2001 року, близько 200 записів анотації до кожного джерела. Ведеться регулярний пошук у мереж Інтернет інформації і ресурсів дистанційного навчання, формується електронна база ресурсів мережі по ДН. БД "Методичні посібники викладачів УДМТУ". Збирається вона з електронних версій методичних посібників і вказівок, створених викладачами нашого університету. Ця база стане основою для самостійної роботи студента у комп'ютерному залі, який створюється на базі бібліотеки. На сьогодні в базі 39 методичних посібників.

Необхідною умовою підтримки високого творчого потенціалу науки, розвитку міжнародного наукового співробітництва, ґрунтованого на вивченні тенденцій світової науки, є широкий доступ до наукової інформації. Тому наша бібліотека взяла на себе обов'язок по розробці, створенню та підтримці каталогу сайтів за спеціалізацією ВНЗ. Фахівцями бібліотеки розроблена розгалужена структура каталогу, що створюється. Ведеться активний збір інформації в мережі Інтернет. Проект створення каталогу сайтів є частиною загальноосвітньої програми нашого університету.

Впроваджуючи Internet-технології в свою роботу, ми пережили ті ж самі

труднощі і проблеми, які зазнає кожний, опановуючи нові технології. Робота в Internet потребує кардинальної перебудови всіх традиційних бібліотечних служб і в першу чергу інформаційно-бібліографічного відділу та підрозділів аналітичної обробки інформації, а з часом вплив Internet відіб'ється на технології традиційних бібліотечних процесів – каталогізації і зберіганні. Бібліотека зобов'язана не тільки мати спеціально підготовлені кадри, які орієнтуються у багаточисельних каталогах і БД, що представлені в Internet, але й здатних навчити роботі в мережі будь-якого читача.

Важливим напрямком нашої роботи є тренінг бібліотечних фахівців. В практику було введено Дні Інформатизації "Доторкнись до Internet", з обов'язковим представленням новинок літератури та експрес-оглядів. У 2001 р. було підготовлено і проведено презентацію "Введення в Internet", метою якої було загальне ознайомлення співробітників бібліотеки з Internet, можливостями on-line бібліотек та отримання практичних навичок пошуку інформації в мережі; семінар-практикум "Електронні інформаційні ресурси" для співробітників бібліотеки, де було представлено презентацію навчального CD "Інтернет для бібліотечних і інформаційних працівників". Фахівців бібліотеки було ознайомлено з Web-каталогами і бібліографічними БД російських бібліотек; ресурсами Internet для спеціальних відділів бібліотек; електронною доставкою документів; віртуальною колекцією текстів, електронними бібліотеками; іноземними ЕК і бібліографічними БД.

Бібліотека сьогодні стала важливим ресурсним центром інформації в університеті. Робота зі спеціалістами – нова перспектива в роботі з Internet. Інформаційна підтримка наукової діяльності ВНЗ і проведення семінарів-практикумів займають все більше місце у роботі бібліотеки.

Традицією для бібліотеки стає проведення семінарів-практикумів "Переклад в Internet" для перекладачів Миколаєва. Ці семінари проводяться спільно з кафедрою прикладної лінгвістики університету та ОУНБ. Паралельно з підготовкою кадрів освоювалися технології, ресурси, прийоми пошуку інформації. Цей напрямок роботи супроводжувався збором Web-адрес наукової, освітньої та інформаційної тематики. В результаті було створено й введено в дію бібліотечний Web-сайт.

Автоматизація та впровадження нових інформаційних технологій дозволили бібліотеці розширити сферу послуг, які надаються. Разом із традиційними бібліотечними послугами наша бібліотека має можливість надавати сервісні послуги: відправлення або приймання повідомлень

електронною поштою; користування послугами Internet! на комп'ютері бібліотеки; пошук інформації в мережі Internet на замовлення; запис інформації на дискету; друк на принтері; копіювання; комп'ютерний переклад тексту; сканування.

Це дало бібліотеці можливість розширити доступ фахівцям до науково-технічної інформації, використовуючи сторонні ресурси.

Для проведення комплексних змін технологічного середовища необхідні сучасне програмне й технічне забезпечення, підготовлений до змін персонал і, безумовно, заздалегідь спланована і ретельно обміркована організація роботи по створенню нової технології бібліотечних процесів.